

Raadsvoorstel

Onderwerp **Meicirculaire gemeentefonds 2017**

Registratienr. 6447430

Steller/telnr.

F.P. Hiemstra / 7698

Bijlagen geen

Classificatie

Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)

Portefeuillehouder

Schroor

Raadscommissie

F&V

Langetermijn agenda
(LTA) Raad

LTA ja: Maand September Jaar 2017

LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de extra middelen die vanaf 2018 worden ontvangen voor werkzaamheden die derden uitvoeren voor alle gemeenten (€ 232.000,-- in 2018 en € 266.000,-- vanaf 2019) voor dit doel beschikbaar te stellen en dit te verwerken in de meerjarenbegroting 2018;
- II. de verhoging van de integratie uitkering Wmo van € 73.000,-- in 2016, € 301.000,-- in 2017, € 430.000,-- in 2018 en 2019, € 431.000,-- in 2020 en € 931.000,-- vanaf 2021 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2017 respectievelijk de meerjarenbegroting 2018;
- III. de extra bijdrage van € 656.000,-- over 2016 en € 598.000,-- over 2017 die wordt ontvangen vanuit de decentralisatie uitkering Verhoogde asielinstroom te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2017;
- IV. de verhoging van de decentralisatie uitkering Gezond in de stad van jaarlijks € 284.000,-- vanaf 2018 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de meerjarenbegroting 2018;
- V. de extra bijdrage van € 271.000,-- over 2017 die wordt ontvangen vanuit de decentralisatie uitkering Innovatieve aanpak energiebesparing te verrekenen met het programma Wonen en dit te verwerken in de begroting 2017;
- VI. de extra bijdrage van € 88.500,-- over 2017 die wordt ontvangen vanuit de decentralisatie uitkering Impuls klantprofielen te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2017;
- VII. de extra bijdrage van € 100.000,-- over 2017 die wordt ontvangen vanuit de decentralisatie uitkering Impuls grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2017;
- VIII. de extra bijdrage van € 40.000,-- over 2017 die wordt ontvangen vanuit de decentralisatie uitkering Economische zelfstandigheid te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de begroting 2017;

Samenvatting

Donderdag 1 juni 2017 is de meicirculaire 2017 gemeentefonds verschenen. In de meicirculaire staat informatie over de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2016 tot en met 2021. Alle ontwikkelingen worden toegelicht in voorliggende nota en per ontwikkeling wordt een voorstel gedaan hoe om te gaan met de financiële effecten.

De uitkomsten van de circulaire leiden tot een substantiële verbetering van het financiële beeld. Dit wordt met name verklaard door een stijging van de accessen als gevolg van een hogere inflatie die doorwerkt in een hogere loon- en prijsontwikkeling op de rijksbegroting. De mutaties gemeld in de circulaire leiden in 2017 tot een voordeel voor de gemeente van 2,2 miljoen euro, in 2018 tot een voordeel van 6,1 miljoen euro, in 2019 tot een voordeel van 7,9 miljoen euro, in 2020 tot een voordeel van 7,8 miljoen euro en in 2021 tot een voordeel van 8,4 miljoen euro. Deze financiële effecten van de meicirculaire 2017 zijn verwerkt in de voorjaarsbrief 2017 en het financieel meerjarenbeeld 2018-2021 dat is gepresenteerd bij de voorjaarsbrief 2017.

B&W-besluit d.d.: 11 juli 2017

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

- IX. de verhoging van de decentralisatie uitkering LHBT-emancipatiebeleid van € 10.000,- in 2017 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2017;
- X. de verhoging van de decentralisatie uitkering Vrouwenopvang van € 4.000,- in 2017 en € 22.000,- vanaf 2018 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2017 respectievelijk de meerjarenbegroting 2018;
- XI. de verlaging van de decentralisatie uitkering Maatschappelijke opvang van € 12.000,- in 2016 en € 40.000,- vanaf 2017 te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2017 respectievelijk de meerjarenbegroting 2018;
- XII. de verhoging van de decentralisatie uitkering Armoedebestrijding kinderen van € 8.000,- vanaf 2018 te verrekenen met het programma Werk en inkomen en dit te verwerken in de meerjarenbegroting 2018;
- XIII. de extra bijdrage van 2,114 miljoen euro over 2016 die wordt ontvangen vanuit de decentralisatie uitkering Tijdelijke voorziening bed-bad-brood te verrekenen met het programma Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de meerjarenbegroting 2017;
- XIV. de extra bijdrage van € 53.000,- over 2017 die wordt ontvangen vanuit de decentralisatie uitkering Bonus beschut werken te verrekenen met de algemene middelen en dit te verwerken in de begroting 2017;
- XV. de verhoging van de integratie uitkering Sociaal domein van per saldo 7,141 miljoen euro in 2017, 10,424 miljoen euro in 2018, 10,161 miljoen euro in 2019, 10,289 miljoen euro in 2020 en 10,298 miljoen euro in 2022 te verrekenen met de programma's Werk en inkomen en Welzijn, gezondheid en zorg en dit te verwerken in de begroting 2017 respectievelijk de meerjarenbegroting 2018;
- XVI. de gemeentebegroting 2017 op programmaniveau overeenkomstig te wijzigen.

Aanleiding en doel

Donderdag 1 juni 2017 is de meicirculaire 2017 gemeentefonds verschenen. In de meicirculaire staat informatie gegeven over de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2016 tot en met 2021. Alle ontwikkelingen worden toegelicht in voorliggende nota en per ontwikkeling wordt een voorstel gedaan hoe om te gaan met de financiële effecten.

Financiële consequenties

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van gemeenten. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. Vanwege de demissionaire status van het kabinet is sprake van een beleidsarme circulaire.

De uitkomsten van de circulaire leiden tot een substantiële verbetering van het financiële beeld. Dit wordt met name verklaard door een stijging van de accresen als gevolg van een hogere inflatie die doorwerkt in een hogere loon- en prijsontwikkeling op de rijksbegroting. Via de normeringsystematiek ('trap op, trap af') leidt dit voor gemeenten tot een hogere uitkering uit het gemeentefonds. Daarnaast is de ontwikkeling van de uitkeringsbasis (aantal inwoners, woonruimten, bijstandsontvangers, e.d.) aangepast naar aanleiding van de informatie gegeven in de meicirculaire 2017.

Het verwachte resultaat over de jaarschijf 2017 komt uit op 4,0 miljoen euro. Bij de eerste voortgangsrapportage 2017 werd nog een positief resultaat verwacht van 1,8 miljoen euro. Een verbetering van 2,2 miljoen euro.

Ook voor de jaren 2018-2021 komt de geraamde loon- en prijsontwikkeling voor de rijksbegroting fors hoger uit dan eerder berekend bij de Miljoenennota 2017. Voor 2018 leidt dit tot een verbetering van het financiële beeld met 6,1 miljoen euro, voor 2019 met 7,9 miljoen euro, voor 2020 met 7,8 miljoen euro en voor 2021 met 8,4 miljoen euro. Naast de nominale ontwikkelingen zijn er nog diverse mutaties op de rijksbegroting die van invloed zijn op de accresontwikkeling. Zo heeft het kabinet 342 miljoen euro extra beschikbaar gesteld voor de departementen als gevolg van de stijging van de ABP pensioenpremie en zijn er mutaties bij de dividendstromen uit staatsdeelnemingen, extra uitgaven aan studieleningen en zijn de kasritmes van de departementen aangepast door middel van zogenaamde kasschuiven. Door deze veelheid aan ontwikkelingen die doorwerken op het accres is op voorhand geen juiste schatting te maken van de mutatie van het accres.

In onderstaande tabel staan de concreneffecten vanuit de meicirculaire 2017 voor Groningen opgenomen:

(x mln €)	2017	2018	2019	2020	2021
Concreneffect mei circulaire 2017	2,2	6,1	7,9	7,8	8,4

In voorliggend voorstel wordt verder ingegaan op de verschillende taakmutaties en mutaties in integratie- en decentralisatie uitkeringen en de verrekening hiervan met de verschillende programma's. Ons beleid is dat specifieke toevoegingen en kortingen worden doorgegeven aan de desbetreffende programma's. Extra middelen voor nieuwe onderwerpen en taken worden alleen op basis van een bestedingsplan doorgegeven aan de desbetreffende programma's. In principe worden bedragen onder de € 15.000,- niet verrekend, behalve wanneer het gaat om raadsgerelateerde budgetten of middelen die de gemeente Groningen in haar hoedanigheid van centrumgemeente ontvangt voor de regio of samenwerkingsverbanden.

Taakmutaties

Aan het gemeentefonds kunnen afzonderlijke bedragen worden toegevoegd voor nieuwe taken en voor intensivering van bestaande taken. Dat leidt tot extra ontvangsten. Ook kunnen afzonderlijke bedragen worden uitgenomen voor het geheel of gedeeltelijk vervallen van bestaande taken. Dat zijn kortingen, die tot minder middelen leiden. Zowel de groei als de krimp zijn in principe afweegbaar.

Specificatie taakmutaties (x € 1.000)	Programma	2018	2019	2020	2021
1. Beëindiging betalingen derden	<i>12 College, raad en gebiedsgericht werken</i>	232	266	266	266
Totaal taakmutaties		232	266	266	266

Ad 1. Beëindiging betalingen derden

Vanaf 2018 is geen sprake meer van rechtstreekse betalingen uit het gemeentefonds aan derden. Dit speelt met name bij betalingen aan de VNG. Bestaande reserveringen binnen de begroting van het gemeentefonds worden met ingang van 2018 uitgekeerd aan gemeenten. De VNG stuurt vanaf 2018 rekeningen aan gemeenten voor continuering van bestaande of nieuwe werkzaamheden. Jaarlijks wordt bij de algemene ledenvergadering van de VNG bepaald welk bedrag bij gemeenten in rekening wordt gebracht. De vrijvallende middelen in het gemeentefonds worden gebruikt ter dekking van de rekeningen die de VNG aan ons stuurt vanaf 2018. Daarnaast wordt jaarlijks bij de voorbereiding van de begroting beoordeeld of de nu vrijvallende middelen voldoende zijn om de rekening van de VNG te kunnen voldoen. Groningen ontvangt via het gemeentefonds € 232.000,- in 2018 en € 266.000,- vanaf 2019.

Op 14 juni 2017 is tijdens de Algemene ledenvergadering van de VNG ingestemd met een landelijk benodigd bedrag van 52,3 miljoen euro voor 2018. Voor Groningen komt de bijdrage uit op ongeveer € 515.000,-. Ten opzichte van het beschikbare bedrag in het gemeentefonds betekent dit een tekort van € 283.000,- in 2018. Dit bedrag wordt meegenomen in de meerjarenbegroting 2018.

Voorstel: De middelen te verrekenen met programma '12 College, raad en gebiedsgericht werken' ter dekking van de nota's die vanaf 2018 worden ontvangen vanuit derden voor deze werkzaamheden.

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Integratie- en decentralisatie uitkeringen zijn geldstromen binnen het gemeentefonds, die niet via de normale verdeelmaatstaven worden verdeeld. Ze hebben een aparte verdeling en een eigen groei. Het geld is onderdeel van het gemeentefonds en is daarmee vrij besteedbaar. Het Rijk doet in veel gevallen wel onderzoek naar de effecten van de toegekende middelen maar kan het geld niet terugvorderen. Het anders inzetten van de middelen dan door het Rijk gewenst zou negatieve consequenties kunnen hebben voor eventuele toekenningen in de toekomst.

De uitkeringen worden bij het concern verantwoord en kunnen worden doorgegeven aan desbetreffende programma's waarop de betreffende taken worden uitgevoerd. De meicirculaire 2017 leidt tot de volgende aanpassingen:

Specificatie integratie- en decentralisatieuitkeringen (x € 1.000)	Programma	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Wmo	4 Welzijn, gezondheid en zorg	73	301	430	430	431	931
2. Verhoogde asielinstroom	4 Welzijn, gezondheid en zorg	656	598				
3. Gezond in de stad	4 Welzijn, gezondheid en zorg			284	284	284	284
4. Innovatieve aanpak energiebesparing	8 Wonen		271				
5. Impuls klantprofielen	1 Werk en inkomen		89				
6. Impuls grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling	1 Werk en inkomen		100				
7. Economische zelfstandigheid	1 Werk en inkomen		40				
8. LHBT emancipatiebeleid	4 Welzijn, gezondheid en zorg		10				
9. Vrouwenopvang	4 Welzijn, gezondheid en zorg		4	22	22	22	22
10. Maatschappelijke opvang	4 Welzijn, gezondheid en zorg	-12	-40	-40	-40	-40	-40
11. Armoedebestrijding kinderen	1 Werk en inkomen			8	8	8	8
12. Tijdelijke voorziening bed-bad-brood	4 Welzijn, gezondheid en zorg	2.114					
13. Bonus beschut werken	1.1 Werk en activering		53				
14a. Decentralisatie AWBZ naar Wmo	4 Welzijn, gezondheid en zorg		1.957	2.429	2.460	2.612	2.573
14b. Decentralisatie jeugdzorg	4 Welzijn, gezondheid en zorg		682	4.166	4.166	4.460	4.695
14c. Decentralisatie Participatiewet	1 Werk en inkomen		4.502	3.829	3.535	3.217	3.030
Totaal mutaties		2.831	8.567	11.128	10.865	10.994	11.503

Ad 1. Wmo

De loon- en prijsbijstelling tranche 2017 is toegevoegd aan de Wmo uitkering. Daarnaast is o.a. de groeiimte 2018, de tranche extramuralisering 2018 en zijn extra middelen ter compensatie van het vervallen van de ouderentoeslag toegevoegd. Tenslotte heeft er een actualisatie van de basisgegevens plaatsgevonden bij de bepaling van de hoogte van de Wmo uitkering. Voor Groningen leiden bovenstaande ontwikkelingen tot een voordeel van € 73.000,- over 2016, een voordeel van € 301.000,- in 2017, een jaarlijks voordeel van € 430.000,- in 2018 en 2019, een voordeel van € 431.000,- in 2020 en € 931.000,- vanaf 2021.

Voorstel: De mutaties te verrekenen met programma '4 Welzijn, gezondheid en zorg'.

Ad 2. Verhoogde asielinstroom

Op basis van het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom ontvangen gemeenten voor 2016 en 2017 een bedrag per een in die gemeente geplaatste vergunninghouder. Het aantal gehuisveste vergunninghouders is lager dan geraamd, zodat over 2016 minder dan het totaal beschikbare bedrag wordt uitgekeerd. Het resterend budget is overgeheveld naar uitkeringsjaar 2017 en voor verdeling over de gemeenten beschikbaar. Mocht over 2017 opnieuw sprake zijn van een lagere realisatie, dan vloeit het resterende bedrag conform gemaakte afspraken bij de meicirculaire 2016 terug naar de algemene uitkering en de begroting van het ministerie van SZW.

In de meicirculaire 2017 worden de bedragen toegekend over de periode nov-dec 2016 en jan-apr 2017. Groningen ontvangt over 2016 een bedrag van € 656.000,-- en over 2017 een bedrag van € 598.000,--.

Voorstel: De middelen te verrekenen met programma '4 Welzijn, gezondheid en zorg'.

Ad 3. Gezond in de stad

Het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (GIDS) wordt voortgezet in de jaren 2018 tot en met 2021. Een bedrag van 5 miljoen euro was al meerjarig beschikbaar en er vindt nu een ophoging plaats naar 19,440 miljoen euro. Bij de verdeling van de middelen wordt de tot nu gehanteerde systematiek voortgezet.

De opzet van het stimuleringsprogramma GIDS blijft ongewijzigd. Het programma geeft de geselecteerde gemeenten extra ruimte om de gezondheid van mensen in een lage sociaal-economische positie structureel en duurzaam te verbeteren. Een lokale en integrale aanpak is daarbij van belang. Groningen ontvangt vanaf 2018 jaarlijks € 284.000,-- extra.

Voorstel: De middelen te verrekenen met programma '4 Welzijn, gezondheid en zorg' om hiermee het programma verder voort te zetten.

Ad 4. Innovatieve aanpak energiebesparing

In totaal 35 gemeenten ontvangen een overbruggingsbudget voor de Regionale basisaanpakken Energiebesparing Koopwoningen en/of een bijdrage voor de uitvoering van regionale innovatieve aanpakken gericht op energiebesparing in de particuliere woningvoorraad.

De Regionale basisaanpakken Energiebesparing Koopwoningen hebben in 29 landsdekkende regio's geleid tot energieloketten en allianties zoals bedoeld in het Nationaal Energie Akkoord, met als doel om woningeigenaren te faciliteren bij energiebesparing in hun woning.

De middelen zijn over de aanvragende regio's verdeeld conform het advies van de VNG, waarbij gebruik is gemaakt van de verdeelsleutel die reeds vanaf de start van het VNG-programma Energiebesparing Koopwoningen wordt toegepast. Eerder bij de decembercirculaire 2016 zijn al middelen beschikbaar gesteld voor deze aanpak. Voor 2018 komen ook nog middelen beschikbaar. Groningen ontvangt in 2017 een incidenteel bedrag van € 271.000,--.

Voorstel: De middelen te verrekenen met programma '8 Wonen', zodat de aanpak kan worden gecontinueerd.

Ad 5. Impuls klantprofielen

De centrumgemeenten in de 35 arbeidsmarktregio's ontvangen elk een bedrag van € 88.500,-- als stimulans om het aantal gemeentelijke klantprofielen op het gewenste niveau te krijgen. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het realiseren van de banenafpraak. De eenmalige extra impuls vloeit voort uit het amendement van de Kamerleden Van 't Wout en Kerstens.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente worden de extra middelen verrekend met de arbeidsmarktregio. De extra middelen worden toegevoegd aan programma '1 Werk en inkomen'.

Ad 6. Impuls grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling

De centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's in de grensstreek met Duitsland en/of België ontvangen elk een bedrag van € 100.000,-- om bestaande kansen voor bemiddeling van werkloze werkzoekenden beter te benutten. De eenmalige extra impuls vloeit voort uit het amendement van de Kamerleden Van 't Wout en Kerstens.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente worden de extra middelen verrekend met de arbeidsmarktregio. De extra middelen worden toegevoegd aan programma '1 Werk en inkomen'.

Ad 7. Economische zelfstandigheid

In totaal 25 gemeenten hebben positief gereageerd op de uitnodiging van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's om het programma economische zelfstandigheid uit te voeren. Het programma heeft als doel om de economische zelfstandigheid van vrouwen te vergroten door hen te stimuleren om stappen te zetten richting de arbeidsmarkt. Het programma richt zich op vrouwen die niet economisch zelfstandig zijn. Dit wil zeggen dat zij minder verdienen dan 70% van het netto minimumloon. Groningen ontvangt in dit kader € 40.000,-- in 2017.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente worden de extra middelen verrekend met de arbeidsmarktregio. De extra middelen worden toegevoegd aan programma '1 Werk en inkomen'.

Ad 8. LHBT-emancipatiebeleid

Regenboogsteden zetten zich in voor de gezamenlijke doelstelling de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT (Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen) verder te bevorderen. Van de Regenboogsteden hebben zich in totaal 40 aangemeld (waaronder Groningen) voor een verlenging van de samenwerking op LHBT-beleid. Zij ontvangen over 2017 een extra bijdrage van € 10.000,-- hiervoor.

Voorstel: We hebben ons eerder aangemeld voor verlenging van de samenwerking. Daarom wordt voorgesteld, in afwijking van de regel dat bedragen onder de € 15.000,-- niet worden verrekend, deze extra middelen wel te verrekenen met deelprogramma '4.1 Sociaal klimaat', zodat de verlenging kan worden uitgevoerd.

Ad 9. Vrouwenopvang

De omvang van de decentralisatie uitkering wijzigt door een extra uitname van 0,5 miljoen euro ten behoeve van begeleiding van cliënten die vallen onder het landelijke arrangement van de VNG. Daarnaast is de verdeling aangepast door het gebruik van actuelere aantallen.

Groningen ontvangt in 2017 een hogere uitkering van € 4.000,-- en vanaf 2018 een hogere uitkering van € 22.000,--.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente worden de mutaties verrekend met programma '4 Welzijn, gezondheid en zorg'.

Ad 10. Maatschappelijke opvang

Er heeft een actualisatie plaatsgevonden van de basisgegevens bij de bepaling van de hoogte van de uitkering voor Maatschappelijke opvang. De verdeling van deze uitkering wordt vanaf 2017 voor 50% gebaseerd op basis van historie en voor 50% op basis van een objectief verdeelmodel. Dit is een eerste stap richting een volledig objectieve verdeling.

Voor Groningen betekent dit een nadeel van € 12.000,-- in 2016 en een structureel nadeel van € 40.000,-- vanaf 2017.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente worden de mutaties verrekend met programma '4 Welzijn, gezondheid en zorg'.

Ad 11. Armoedebestrijding kinderen

Vanaf 2017 is structureel geld beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede. Vanaf 2018 ontvangt Groningen een extra bijdrage van jaarlijks € 8.000,--.

Voorstel: Eerder zijn deze middelen specifiek beschikbaar gesteld voor de bestrijding van armoede onder kinderen. Het voorstel is, in afwijking van de regel dat bedragen onder de 15 duizend euro niet worden verrekend, deze extra middelen wel te verrekenen met programma '1 Werk en inkomen'.

Ad 12. Tijdelijke voorziening bed-bad-brood

Voor 2016 is een totaalbedrag van 13 miljoen euro beschikbaar gesteld als tegemoetkoming in de onkosten van gemeenten met een lokale bed-bad-broodvoorziening voor de periode van 1 november 2015 tot en met 30 november 2016. De verdeling over de gemeenten is in overleg tussen het Rijk en de VNG tot stand gekomen. Groningen ontvangt een bedrag van 2,114 miljoen euro over deze periode.

Voorstel: Bij de jaarrekening 2016 hebben we aangegeven de bijdrage die over 2016 – via de meicirculaire 2017 – wordt ontvangen voor de bed-bad-broodregeling voor deze voorziening beschikbaar te stellen en dit zo te verwerken in de begroting 2017. De bijdrage wordt verrekend met programma '4 Welzijn, gezondheid en zorg'.

Ad 13. Bonus beschut werken

In de septembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de financiële stimulans ("bonus") om het aantal gerealiseerde beschut werkplekken te vergroten. In de meicirculaire 2017 worden de bonussen toegekend over de jaren 2015 en 2016. Het betreft de creatiebonussen voor de in 2015 en 2016 gerealiseerde beschut werkplekken en de continuïteitsbonus voor beschut werkplekken die in 2015 zijn gecreëerd en in 2016 zijn voortgezet.

Het totaal van de uitgekeerde bonussen voor de jaren 2015 en 2016 bedraagt 1,156 miljoen euro. Daardoor is op het totale budget van 11 miljoen euro voor 2017 een vrijval ontstaan van 9,844 miljoen euro. Het kabinet heeft besloten dat de vrijvallende middelen voor de gehele looptijd van de bonusregeling beschikbaar blijven voor gemeenten. Voor 2017 betekent dit dat het bedrag van 9,844 miljoen euro wordt overgeheveld naar de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Participatie.

Groningen ontvangt in 2017 incidenteel € 53.000,--.

Voorstel: De bonus wordt uitgekeerd naar aanleiding van prestaties over de jaren 2015 en 2016. Deze jaren zijn reeds afgesloten, de bonus valt vrij in de algemene middelen..

Ad 14. Vernieuwing sociaal domein

De voorgenomen overheveling per 2018 van de integratie-uitkering Sociaal domein naar de algemene uitkering is uitgesteld. Het Rijk heeft ingestemd met het verzoek van de VNG om eerst afspraken te maken over de structurele indexering van de betreffende budgetten. Besluitvorming daarover is aan een nieuw kabinet, zodat overheveling naar verwachting niet eerder dan met ingang van 2019 kan plaatsvinden.

Voor 2017 is alleen sprake van wijzigingen in de gemeentelijke budgetten door macro ontwikkelingen (uitgezonderd de Wsw, waar ook gebruik wordt gemaakt van nieuwe aantallen). Vanaf 2018 is ook sprake van wijzigingen in de bedragen per gemeente door het gebruik van actuelere basisgegevens. Daarbij wordt de lijn voortgezet zoals die eerder is ingezet: de verdeling voor 2018 wordt in de meicirculaire definitief bepaald. Alleen macro ontwikkelingen kunnen nog leiden tot aanpassingen in de bedragen per gemeente. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de behoefte aan meer stabiliteit in het gemeentefonds.

In de circulaire worden 9 ontwikkelingen benoemd die leiden tot mutaties in de integratie uitkering Sociaal domein. Het betreft o.a. het uitkeren van structurele middelen voor loon- en prijsstijgingen over 2017, toevoeging van de volumegroei 2018, de correctie op de eerdere uitname van herinstromers Wlz, compensatie voor het vervallen van de ouderentoeslag en de vrijval van de bonus voor beschut werken in de integratie uitkering. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van de circulaire.

Naast inhoudelijke ontwikkelingen zijn er ook aanpassingen in de wijze waarop de middelen worden verdeeld. Zo wordt bij de uitkering van de middelen voor Jeugd vanaf 2018 nieuwe aantallen gehanteerd op basis van nieuwe gegevens vanuit het CBS over voogdij/ 18+. Voor Groningen leidt dit tot een forse stijging van het budget voor Jeugd vanaf 2018. Welk deel daarvan direct leidt tot effect in de gemeentebegroting is nog niet met zekerheid te zeggen, gelet op de regionale inkoop.

De verdeling van de Wsw middelen wordt met ingang van 2017 verdeeld op basis van het kenmerk 'betalende gemeente' in plaats van 'woongemeente'. Ook dit leidt tot een forse stijging van de uitkering voor Groningen (maar ook tot het vervallen van de bijdragen van andere gemeenten).

In de volgende tabel staan de mutaties binnen de integratie uitkering Sociaal Domein weergegeven. Conform bestaand beleid worden deze mutaties verrekend met de inhoudelijke programma's en hebben daarmee geen effect op het concernresultaat. In het proces van het opstellen van de gemeentebegroting 2018 worden deze mutaties meegenomen en worden de geïnventariseerde knelpunten in het sociaal domein met deze nieuwe informatie geactualiseerd.

(x dzd €)	2017	2018	2019	2020	2021
Decentralisatie Wmo alle gemeenten	704	1.138	1.139	1.291	1.254
Decentralisatie Wmo centrumgemeenten	1.253	1.291	1.321	1.321	1.319
Jeugdzorg	682	4.166	4.166	4.460	4.695
Participatiewet re-integratie	175	-112	-112	-110	590
Participatiewet Wsw	4.327	3.941	3.647	3.327	2.440

Voorstel: De mutaties te verrekenen met de programma's '4 Welzijn, gezondheid en zorg' en '1 Werk en inkomen'.

Overige ontwikkelingen

Macronorm OZB

Volgens cijfers van onderzoeksinstituut COELO stijgt de totale landelijke OZB-opbrengst in 2017 met 67 miljoen euro, een stijging van 1,69%. De macronorm voor 2017 is 1,97%. Dat betekent dat de stijging in 2017 binnen de macronorm blijft. De macronorm voor 2018 wordt in de circulaire bepaald op 3,1%.

Traject herziening financiële verhoudingen

Op 16 juni 2017 heeft de minister van BZK namens de stuurgroep herziening financiële verhoudingen een rapport aan de Tweede Kamer gestuurd. De stuurgroep doet in het rapport een aantal aanbevelingen die - in het licht van de bestuurlijke, maatschappelijke en economische ontwikkelingen van de afgelopen twintig jaar - oplossingsrichtingen bieden om de financiële verhoudingen en specifiek de verdeling van het gemeentefonds te vereenvoudigen, de stabiliteit te vergroten en de afwegingsruimte van gemeenten te vergroten. Daarnaast doet de stuurgroep aanbevelingen om de regionale samenhang te versterken en schetst mogelijkheden om op een flexibele en adaptieve manier in te spelen op regionaal-economische opgaven. De aanbevelingen zijn in meerdere gespreksronden getoetst bij gemeentebestuurders en andere betrokkenen.

Besluitvorming over de aanbevelingen in het rapport en verdere uitwerking is aan het parlement en een nieuw kabinet. Indien wordt besloten tot een herziening zal voor de uitwerking een traject worden opgezet, waarbij gemeenten intensief zullen worden betrokken.

Begrotingswijziging

Alle bovenstaande ontwikkelingen leiden tot de volgende begrotingswijziging voor de jaarschijf 2017:

Begrotingswijziging 2017 Effecten meicirculaire 2017

Betrokken directie(s) **Werk, Maatschappelijke participatie, Maatschappelijke ontwikkeling, GMT, SO Beleid en Ontwerp en SSC1**
 Naam voorstel **Effecten meicirculaire 2017**
 Besluitvorming (orgaan + datum) **Raad, 27 september 2017**
 Incidenteel / Structureel **I**
 Soort wijziging **Exploitatie**

Financiële begrotingswijziging

Bedragen x 1.000 euro

Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor		Saldo na	
						res. mut.	Toev.res.	Onttr.res.	res. mut.
01.1 Werk en activering	01. Werk en Inkomen	Werk	I	821	-3 693	-4 514			-4 514
01.1 Werk en activering	01. Werk en Inkomen	Maatschappelijke Participatie	I	217		-217			-217
04.1 Sociaal klimaat	04. Welzijn, gezondheid en zorg	Maatschappelijke Ontwikkeling	I	10		-10			-10
04.2 Passende ondersteuning en zorg	04. Welzijn, gezondheid en zorg	Maatschappelijke Ontwikkeling	I	5 079		-5 079			-5 079
04.2 Passende ondersteuning en zorg	04. Welzijn, gezondheid en zorg	GMT	I	1 254		-1 254			-1 254
08.4 Kwaliteit woningvoorraad	08. Wonen	SO Beleid en Ontwerp	I	271		-271			-271
13.1 Algem. nk. & post onvoorzien	13. Algemene inkomsten en post onvoorzien	SSC 1	I		11 345	11 345			11 345
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				7.652	7.652	0	0	0	0

Inhoudelijk toelichting op de begrotingswijziging

Zie voorliggend voorstel

De ontwikkelingen voor de jaarschijf 2018 en verder worden meegenomen bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2018.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink